

**ÉD. Vízügyi Igazgatóság, Győr
Komáromi Víztársulat, Komárom
Gerecse-Pilis Víztársulat, Dorog**

VI. /2012

ELŐTERJESZTÉS

a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés 2012. szeptember 27-i ülésére

Tárgy: Aktuális vízgazdálkodási kérdések:

A) Tájékoztató a Komárom-Esztergom megyében lévő felszíni vízfolyások, tározók állapotáról, a tervezett fejlesztésekről. A vízgyűjtő gazdálkodási keretterv megvalósításának kérdései.

B) A „Tatai Öreg-tó és Által-ér vízgyűjtő rehabilitációja” tárgyú megvalósult projekt bemutatása, valamint a megyében előkészítés alatt álló és megvalósítás stádiumában lévő egyéb vízgazdálkodási projektek bemutatása

Előterjesztők: A) és B) esetében: Németh József, az ÉD. Vízügyi Igazgatóság igazgatója

B) esetében: Hornig Rudolfné, Komáromi Víztársulat elnöke

Bánffy Miklós, a Gerecse-Pilis Víztársulat elnöke

Előadó: Petrikné M. Erika, KEMOH, ov.

Tisztelt Közgyűlés!

A napirendben szereplő tájékoztatók előtt szeretném tájékoztatni Önöket, hogy az elmúlt időszakban több alkalommal és több fórum is foglalkozott a felszíni vízfolyások állapotával, a kezelésükre, jókarban tartásukra fordítható források csökkenésével, az állami támogatás szűküléséből eredő problémákkal.

Többek között tárgyalta a témát a Komárom-Esztergom megyei Területfejlesztési Tanács 2011. októberében, együttes ülés keretében a Szigetköz- Felső-Duna mente Térségi Tanáccsal és a Győr-Moson-Sopron Megyei Területfejlesztési Tanáccsal.

A testületek elnökei, így én is, közös levélben fordultunk a Vidékfejlesztési Miniszterhez. A megkeresésben segítséget kértünk a vízgazdálkodási társulatok állami támogatásának fenntartásához, illetve a társulati működés másik alappilléreinek, az érdekeltségi hozzájárulás kötelező megfizetésének eltörléséből eredő bevételkiesés kezeléséhez, például állami ösztönzési rendszer bevezetésével. 2012. februárjában a Szigetköz- Felső-Duna mente Térségi Tanács ülésén ismételten kezdeményeztem a probléma megtárgyalását és levélben fordultunk a nemzetgazdasági, valamint a Vidékfejlesztési Minisztériumhoz. A megkeresésről tájékoztattuk mind két megye Kormányhivatalának vezetőjét is.

A megkeresésben kitértünk arra, hogy támogatások, hozzájárulások hiányában a területi vízgazdálkodás nehéz helyzetbe került. A társulatok kezelésébe tartozó vízfolyások állapota tovább romlik, és nem tudják betölteni vízelvezető/víztározó, befogadói és ökológiai szerepkörüket. A fenntartás vonatkozásában sokat jelentett a közmunkaprogram megjelenése, mely kismértékben a belvízcsatornákat, alapvetően a dombvidéki vízfolyásokat érinti.

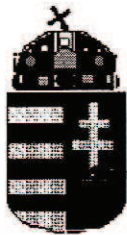
A Belügyminisztériumhoz továbbított levélre érkezett választ megküldtük a társulatok elnökeinek, a Kormányhivatal vezetőinek és a vízügyi igazgatóságnak is. (mellékelve az előterjesztéshez)

Tisztelt Közgyűlés!

A fenti felvezetést követően, kérem tárgyalják meg az előterjesztésben szereplő tájékoztatókat, amelyek elkészítését ezúton is köszönöm. Mint a közgyűlés elnöke támogatom elfogadásukat.

Tatabánya, 2012-09-14

Popovics György

Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

9021 Győr, Árpád út 28-32.

Levélcím: 9002 Győr, Pf.: 101.

Telefon: (36) (96) 500-000

Telefax: (36) (96) 315-342

Internet-cím: <http://www.eduvizig.hu>

Vizgazdálkodás

Adószám: 15308373-2-08

Ügyiratszám: 1480-1/2012

Hivatkozási szám:

Tárgy: Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés

– vízgazdálkodással kapcsolatos folyamatban

lévő és tervezett projektek bemutatása

Előadó: Kocsis János/Hné

Melléklet:

Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés Elnöke

Popovics György úr

elnök

2800 Tatabánya

Fő tér 4.

Tisztelt Elnök Úr!

Kérésének megfelelően előterjesztjük az igazgatóság vízgazdálkodással kapcsolatos folyamatban lévő és tervezett projektjeinek bemutatását.

„A megyében előkészítés alatt álló és megvalósítás stádiumában lévő vízgazdálkodási projektek”, valamint a „Tatai Öreg-tó és Által-ér vízgyűjtő rehabilitációja” tárgyú megvalósult projekt bemutatása.

Előkészítés alatt álló és megvalósítás stádiumában lévő projektek:

- Szlovák-magyar vízrajzi információs rendszer a Dunán és mellékfolyóin.
- Ártérületek rehabilitációja a Duna-Szob közötti közös szakaszán az árvízvédelem megerősítése és a folyó ökológiai értékeinek növelése érdekében.
- Tát, Kenyérmezei- és Únyi-patak visszatöltésese (2. forduló, kivitelezés)
- Komárom-Almásfüzitő védvonal fejlesztése (2. forduló, kivitelezés)
- Tatai Öreg-tó és Által-ér vízgyűjtő rehabilitációja

Szlovák - magyar vízrajzi információs rendszer a Dunán és mellékfolyóin

Program megnevezése:

Magyarország - Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013, HUSK/1101/2.1.1 Víz-, és hulladékgazdálkodás, megújuló energia – Víz-, hulladék- és megújuló energia-rendszerek és technológiák fejlesztése, környezettudatosság növelése –

Projekt vezető partnere: SVP (Szlovák Vízgazdálkodási Vállalat, Pozsony)

Projektpartner: Észak – dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Győr)

A projekt átfogó célja:

A projekt átfogó célja a vízrajzi távmérő rendszerek bővítése, hatékonyabbá és magasabb műszaki színvonalúvá tétele a Duna határ menti régiójában, valamint a vízrajzi adatokhoz való gyors hozzáférés biztosítása a nyilvánosság és a szakmai felhasználók (előrejelzők, védekezést irányítók, hajózási szervezetek, stb.) számára az Interneten keresztül.

A projekt specifikus céljai:

- a jelenleg még nem távmért vízrajzi állomások távmérővé fejlesztése a Dunán és mellékfolyóin;
- webkamerák telepítése a folyó mentén a jéglevonulás figyelemmel kísérésére és a hajózás segítésére;
- a vízrajzi adatok és a webkamerák által közvetített képek hozzáférhetőségének biztosítása a lakosság és a szakmai felhasználók részére az Interneten keresztül;
- a gyűjtött adatok archiválása;
- az adatok megjelenítésének biztosítása a diszpécser központokban, a szakaszmérnökségeken, valamint a projekt résztvevők központjaiban;
- a partnerszervezetek közötti automatikus adatátadás biztosítása.

A magyar félre (ÉDUVIZIG) háruló feladatok a projektben:

- az árvízvédelmi tevékenység ellátásához szükséges, valamint az alapvető hajózási információkat szolgáltató, - jelenleg még nem távmért- vízrajzi állomások távmérővé fejlesztése (Duna, Dunaremete; Duna, Esztergom; Mosoni-Duna, Győr-Bácsa);
- a magyar oldali távmért adatok fogadására, feldolgozására és a szlovák fél felé történő átadására alkalmas folyamatirányító és adatbázis-kezelő szoftverek beszerzése, fejlesztése, telepítése és beüzemelése;
- a magyar és a szlovák fél által gyűjtött vízrajzi adatokat megjelenítő, 3 nyelvű (magyar, szlovák, angol) Internetes honlap kialakítása;
- a magyar oldali védelmi központok hardver és szoftver eszközeinek beszerzése és telepítése. (Dunakiliti; Ásványráró; Győr);

Projekt költség (2012-2014):

- Tervezett teljes projekt-költségvetés (magyar + szlovák fél együttesen): 429.480,- €
- ebből ÉDUVIZIG: 226.270,- €

Árterületek rehabilitációja a Duna Szap-Szob közötti közös szakaszán az árvízvédelem megerősítése és a folyó ökológiai értékeinek növelése érdekében

Program megnevezése:

Magyarország Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013
„DureFlood” (HUSK/1001/2.1.2./0060)

Projekt vezető partnere: Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Győr)

További projektpartnerek:

- V ýskumný ústav vodného hospodárstva (VUVH)
- Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik (SVP sp.)
- Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME)

A projekt átfogó célja:

Az érintett folyószakasz jövőbeni árvízvédelmi fejlesztéseinek megalapozása ökológiai, rehabilitációs célok figyelembe vétele mellett.

A projekt specifikus céljai:

A projekt keretében készül egy, az érintett folyószakasz árvízvédelmi fejlesztését megalapozó tanulmány, mely összefoglaló képet ad a jövőbeni hatékony szabályozási intézkedésekről.

A tanulmány a medermorfológiai változások elemzésén, az árvízlevető-képesség javítást célzó beavatkozási lehetőségek meghatározásán kívül foglalkozik a jelentősebb mellékágrendszerek átjárhatóságának biztosításával, és a meglévő természeti értékek védelmét célzó szabályozási kérdésekkel is.

A tanulmány megalapozására a projektpartnerek együttműködésével létrejön egy egységes digitális térinformatikai adatbázis, melynek alapján 1D-s hidrodinamikai és morfológiai, valamint 2D-s és 3D-s hidrodinamikai modellvizsgálatokra is sor kerül.

Az ÉDUVIZIG projektben betöltött feladatai:

Igazgatóságunk Vezető Partnerként felelős a projekt koordinálásáért és végrehajtásáért. A digitális térinformatikai adatbázis összeállításában is koordináló szerepet tölt be, valamint a magyarországi területekről az adatok összegyűjtése, valamint a hiányzó geodéziai felmérések lebonyolítása is a mi feladatunk. 1D-s hidrodinamikai modellvizsgálatokat fogunk végezni, valamint a tanulmány összeállításának koordinációjában is részt veszünk.

Projekt költsége (2012-2014):

- Tervezett teljes projekt-költségvetés:	432 004,- €
- ebből ÉDUVIZIG:	178 158,- €

Tát, Kenyérmezei és Unyi-patak visszatöltése

Program megnevezése:

Környezet és Energia Operatív Program, KEOP 2.1.1 Állami tulajdonú árvízvédelmi fejlesztések, 2 fordulós pályázati konstrukció, KEOP-2.1.1/2F/09-2009-0005

Projektgazda: Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Győr)

A projekt célja:

Tát község védelme érdekében a Duna jobb parti 01.01. számú elsőrendű árvízvédelmi töltés I. üteme 2005. évben elkészült, azonban a teljes védelmet fenti beruházás nem biztosította. A II. ütemre tervezett Kenyérmezei és Únyi-patakok visszatöltéséhez elmaradása miatt azonban a 2002. augusztusához hasonló módon a 2006. március-áprilisi árhullám is veszélyeztette a települést. A község bevédése a lokalizációs vonalakon megépített ideiglenes védművek segítségével történt. A teljes árvízvédelmi biztonság jelen projekt megvalósításával érhető el.

A projekt rövid bemutatása:

Az árvízvédelmi öblözet négy település közigazgatási területét érinti, a fejlesztés közvetlenül Tát és Esztergom önkormányzat árvízi biztonságát javítja.

A 10. sz. főutat tehermentesítő Tokod-Tát elkerülő út, ami az árvízvédelmi töltés szerepét is betölti, az Únyi- és a Kenyérmezei patakokat keresztezi egy híddal. A vízfolyások torkolati szakaszán a mértékadó vízszintet a Duna visszaduzzasztása idézi elő. Az árvízvédelmi vonal folytonossága érdekében az Únyi patak bal partján mintegy 1390 m, a jobb parton 1220 m hosszban árvízvédelmi töltés épül ki a hídfőhöz csatlakozva, valamint a Kenyérmezei patak bal partján mintegy 440 m hosszú védvonal építése szükséges.

Azokon a szakaszokon, ahol a szerkezetes töltés építése a helyi adottságok figyelembevételével nem megvalósítható, területfeltöltés készül kötött anyagú vízzáró elemmel vagy mobil, illetve vasbeton fallal.

A kialakítás során 45.000 m³ kötött anyag és 146.500 m³ homokos kavics beépítése történik.

Az Únyi-patak medre mintegy 420 m hosszban áthelyezésre kerül a megfelelő műszaki védelem biztosítása érdekében. A kivitelezés során 3 db zsilipet valamint egy szivornyát építenek ki. A tati gátórház felújítása is megtörténik.

Eredmények:

A projekt által érintett négy település összlakossága megközelíti a 43.500 főt. Az elsődleges funkció, ami a visszatöltéshez legfontosabb célja egyben a térség megfelelő szintű árvízi biztonságának megteremtése. Megvalósul a beépített területek, ingatlanok, épületek, építmények, gépek, út- és vasútvonal hálózatok, közműhálózatok, stb. árvízvédelme, valamint a külterületi termelés és gazdálkodás is kiszámíthatóbbá válik az árvíz okozta károk elkerülésével. Az emberi értékek mellett a környezeti, ökológiai értékek is védelmet élveznek a projekt megvalósulásával, számos ritka és védett növényfaj élettere válik biztosítottá, továbbá a terület zoológiai sokszínűségét is segíti a szivornya létrehozása. A kiépülő töltés alkalmas ad a szabadidős programok megvalósítására is.

Jelenlegi állása:

A projekt kivitelezési fázisban van. A kiviteli tervek jóváhagyatása történik és megindultak a terepi kivitelezési munkák.

Projekt költsége: 2 040 877 496 Ft

Várható befejezés: 2013. október 30.

Komárom-Almásfüzitői árvízvédelmi öblözet árvízvédelmi biztonságának javítása

Program megnevezése:

Környezet és Energia Operatív Program, KEOP 2.1.1 Állami tulajdonú árvízvédelmi fejlesztések, 2 forduló pályázati konstrukció, KEOP-2.1.1/2F/09-11-2011-0001

Projektgazda: Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Győr)

Projekt célja:

Jelen projekt elsődleges célja a Komárom-Almásfüzitő árvízvédelmi szakasz kiépítésével a védvonal hiányosságainak megszüntetése, a védett árvízi öblözet biztonságának megteremtése. A projekt közvetlenül Komárom és Almásfüzitő településeit érinti, de az egész árvízvédelmi öblözet biztonságán javít. Az öblözet összesen öt település közigazgatási területét érinti (Komárom, Almásfüzitő, Mocsá, Dunaalmás, Naszály).

Projekt rövid bemutatása:

A 14,3 km hosszú árvízvédelmi védvonal több mint 9 km hosszban kerül fejlesztésre, új szerkezetes töltés építésével, valamint a meglévő töltések és a nem megfelelő magas parti szakaszok magassági és keresztmetszeti hiányosságainak megszüntetésével.

A védvonalból mintegy 4,1 km hosszú szakaszon az árvízvédelmet jelenleg a Budapest-Hegyeshalom vasút töltése biztosítja. A töltés árvízvédelmi biztonsága nem megfelelő, az árvízvédekezés ez ideig a vasúti töltés vízdali padkáján történt, mely során a vasúti forgalmat nagymértékben korlátozni kellett. Ez a két vágányú 160 km/h sebességre kiépített vasúti fővonalon egy vágány lezárását és a másik vágányon a sebesség 20 km/h-ra történő korlátozását tette szükségessé. Ez jelentős késéseket, torlódásokat, egyes járatok kimaradását okozta, ami jelentős gazdasági hátrányt.

Ennek megakadályozása érdekében a vasúti töltés és a Duna közé új árvízvédelmi töltés kerül megépítésre az előírt paraméterekkel, amely mentesíti a vasúti pálya alépítményeit az árvízi terheléstől. A rendelkezésre álló szűkös hely miatt az új töltés helyenként a Duna medrét is érinti, mely NATURA 2000 terület.

A természet védelmét szem előtt tartva a projekt részét képezi a Natura 2000-es területen végzett zavaró hatások ellensúlyozása is, azaz egy élőhely rehabilitációs beavatkozás a Concópatak torkolati szakaszán és az Ácsi mellékágban. A fejlesztés magában foglalja a mellékág szakszerű rehabilitációját és a Concó melletti árterület helyenkénti mélyítését is a megfelelő ívó, szaporodási helyek kialakítása érdekében. A rehabilitáció Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság szakfelügyelete és irányítása mellett valósul meg.

Eredmények:

A 01.02 Komárom-Almásfüzitő árvízvédelmi szakasz előírás szerinti kiépítésével megvalósul az elvárt árvízi biztonság a védett öblözetben. A védvonalfejlesztéssel összhangban megtörténik a Hegyeshalom-Budapest vasúti pályaszakasz kiváltása az árvízvédelmi vonalból, amely jelentős eredményt jelent az árvízi időszakban a vasúti közlekedés számára.

A projekt megvalósulása után 30 km² nagyságú árvízvédelmi öblözetet védő 14,3 km hosszú, jelenleg 35 %-os kiépítettségű töltésszakasza 100 %-ra nő, amelynek következtében a megfelelő szintű árvízi biztonság áll elő. Ez az öblözetben élő ~29000 ember, továbbá az öblözetben található jelentős gazdasági és infrastrukturális létesítmények biztonságát növeli jelentősen. A kiépítettségéből adódóan a védelmi vonal mentén az árvízvédekezés operatív költségei jelentősen csökkenek.

Jelenlegi állása:

A projekt megvalósítás-kivitelezési fázisban van. Jelenleg kivitelező személyét érintő közbeszerzési eljárás lefolytatása történik.

Projekt költsége: 7 182 377 859,- Ft

Várható befejezés: 2014. november hó

Tatai Öreg-tó és Által-ér vízgyűjtő rehabilitációja

Program megnevezése:

Regionális Operatív Program (Közép-Dunántúl), Helyi és térségi környezetvédelmi és közlekedési infrastruktúra fejlesztés prioritás, 4.1.1. Környezeti értékek védelme, környezetbiztonság növelése konstrukció, D/komponens: Helyi és Térségi jelentőségű vízrendszerek rekonstrukciója, KDOP-4.1.1./D-2008-001

Projektgazda: Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Győr)

Projekt célja:

A vízgyűjtő terület fő vízfolyásai és a Tatai Öreg-tó az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság vagyonkezelésébe tartoznak. Az elmúlt évtizedek káros hatású emberi tevékenységei következtében a medrek természetes lefolyási viszonyai és környezeti állapota megváltozott, az Által-ér és a Tatai Öreg-tó vízminősége valamint a műtárgyak állaga leromlott. A levezető rendszer így nem volt alkalmas az árvizek biztonságos levezetésére.

A fenti problémák hatására elengedhetlenné vált a vízgyűjtő területen elhelyezkedő vízi létesítmények rehabilitációja, melyet környezeti szempontból az a tény is megerősített, hogy az Által-ér völgye fontos, érzékeny természeti terület. A Vértesszőlős, Tata részterület a Natura 2000, az Öreg-tó és az Által-ér tatai, szomódi, naszályi és dunaalmási völgye pedig Ramsari Egyezmény hatálya alá tartozó nemzetközi jelentőségű vizes élőhely. Ezáltal nemcsak hazai részről, hanem a nemzetközi szakmai szervezetek oldaláról is lényeges elvárás volt a komplex rekonstrukció végrehajtása.

Az Igazgatóság a rehabilitáció megvalósítása érdekében Európai Unió támogatására pályázott, melyet az Új Széchenyi Terv Közép-Dunántúli Operatív Programja keretében sikeresen hajtott végre.

A közel 1,370 milliárd forint támogatásból a vízfolyások ökológiai potenciáljának, a növény- és állatvilág életfeltételeinek javítását, a Ramsari Egyezmény hatálya alá tartozó nemzetközi jelentőségű területen vizes élőhely bővítését, a Tatai Öreg-tó ökológiai állapotának javítását, a szűkös vízkészletekkel való takarékos gazdálkodás biztosítását, a vízgyűjtőn lévő fő vízfolyások vízszállító képességének helyreállítását, valamint az árvízi biztonság növelését valósította meg. A beavatkozás Dunaalmás, Naszály, Tata, Tatabánya, Környe, Kecskéd települések esetében kül-és belterületeket is, míg Szomód, Vértesszőlős, Bokod és Oroszlány településeknél csak külterületeket érintett.

A Támogatási Szerződés megkötése a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség képviseletében eljáró Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.-vel 2009. június 3-án jött létre. A beruházás kiviteli munkái 2010. év elején kezdődtek, majd folytatódtak 2011. szeptemberében a „BMO” Konzorcium kivitelezésében. A műszaki ellenőrzést az Országos Vízügyi Beruházási Mérnöki Konzulens és Tervező Kft. a projekt nyilvánossági feladatait a MediusNet Kommunikációs Bt. végezte.

Megvalósult munkák

Levezető rendszer

A lakosság vízkár-veszélyeztetettségének csökkentésére, a völgyfenéki területek biztonságos mezőgazdasági termelési feltételeinek javítása érdekében az Által-éren, a Dunaalmási belvízcsatornán, a Fényes-patakon, a Mikovényi-árkon, a Csever-árkon és az Oroszlány – Kecskédi vízfolyáson mederkotrás és partrendezés történt a medrek vízszállító képességének visszaállításával.

A Tatai Öreg-tó vizének levezetése Tata város belterületén

A tó vizének levezetését Tata város belterületén haladó levezető árkok biztosítják, úgy mint az Által-ér, a Cziffra-malmi-ág, a Fenékleürítő-csatorna és a Malom-patak. A medrek rekonstrukciójára azért volt szükség, mert azok feliszapolódtak, növényzettel benőttek, hordalékosak, a burkolati elemek rossz állapotúak voltak, korszerűtlen elzárások nehezítették a víz lefolyását. A projekt keretében az alvízi mederszakaszokra ökológiai célokat is szolgáló vízviszatartó műtárgyak épültek a Malom-patakon, a Cifframalmi-ágon és a Fenékleürítő-ágon, melyek vízfelületeikkel jelentősen hozzájárulnak az esztétikusabb városkép megjelenéséhez.

A Tatai Öreg-tó vízszintszabályzó zsilipjei

A zsilipek funkciója a tó vízszintjének szabályozása, de jelentős szerepet töltenek be az árvizek levezetésében. Ezzel párhuzamosan biztosítják a Tatai Öreg-tó alatti vízigények kielégítésének finom szabályozását, elősegítve így a szűkös vízkészletekkel történő takarékos gazdálkodást, mérsékelve az aszályos időszakok környezeti hatásait.

A projekt keretében a tó vízszintszabályzó zsilipjeinél (Vecserei, Szentjánosi, Cifframalmi, Fenékleürítő, Pötörkei) beton és köfelületek javítása, mozgó szerkezet felújítása és korszerűsítése történt meg.

Tatai Öreg-tó keleti parti fövény helyreállítása

A beruházás során a fövény három szakaszon készült el a meglévő és egyben mintaként is szereplő gypes partoldal körülölelésével. A parti fövény kialakítása a tómederből kitermelt anyagból, a meglévő burkolat elfedésével történt.

A természetközeli állapot helyreállításával fokozódik a tó öntisztuló képessége, a parti fövény kedvező életteret fog biztosítani a tó élővilága számára. Tavi megjelenése turisztikai szempontból is jelentős lesz.

Tatai vizes élőhely

Az Által-érnek az Öreg-tóba való csatlakozásánál délnyugati öblözetében vizes élőhelyet alakított ki az Igazgatóság, részben a tó medrének, részben a mellette elhelyezkedő terület felhasználásával. A vizes részt növény-szigetekkel, nádasokkal, rekettyéssel választották le a környező füzes, nyáras ligettől. A vizes élőhely létrehozásával olyan őshonos növénytársulásokat telepítettek, amelyek korábban és jelenleg is jellemzőek a környezetre.

Oroszlányi szűrőmező

A kísérleti jelleggel kialakított létesítmény az Oroszlányi szennyvíztisztító telep területén épült meg. A kivitelezés során kazetták kialakítása, műtárgyak építése és növénytelepítés történt, melynek célja a területen lévő szennyvíztisztító telep által kibocsátott már tisztított szennyvíz meghatározott mennyiségének utókezelése a vízfolyásba való bevezetés előtt.

Eredmények:

A projekt a jövőben segíti a szélsőséges időjárás okozta csapadék és a kialakuló árvizek kártétel nélküli levezetését, valamint a térség árvízvédelmi biztonságának növelését, melyben 8700 fő lakos érintett. A vízszállító képesség helyreállításával rendezett tájkép, élhető környezet alakul ki. Az érintett önkormányzatok bővíthetik belterületi csapadékvíz elvezető hálózatukat, rendelkezésre fog állni egy stabil befogadó. Fejleszthetők lesznek a kül- és belterületek, mivel az árvízi elöntés kockázata csökken. A Tatai Öreg-tó a nemzetközi természetvédelmi egyezmények elvárásainak megfelelően továbbra is nemzetközi jelentőségű vízmadár gyülekezőhely maradhat. A vízpartok, vizes élőhelyek környezete fenntartható lesz a beavatkozás után, mely az évenkénti rendszeres karbantartással együtt biztosítja az emberek számára a lakható, élvezhető és rendezett környezetet. A projekt során a jó ökológiai állapot elérését célzó intézkedések történtek, így a vízgyűjtő képes lesz megfelelni a Víz Keretirányelv rendelkezéseinek.

Projekt költsége: 1,370 milliárd ,- Ft

Várható befejezés: 2012. november hó

„Tájékoztató a megyében lévő felszíni vízfolyások, tározók állapotáról, a tervezett fejlesztésekről. A vízgyűjtő gazdálkodási keretterv megvalósításának kérdései.”

Tájékoztató a megyében lévő felszíni vízfolyások, tározók állapotáról

Komárom-Esztergom megyében Igazgatóságunk kezelésében a Szöny-Fűzítői és Dunaalmási belvízcsatornák, a vízfolyások közül a Cuhai Bakony-ér, Concó-patak, Által-ér, Oroszlány-Kecskédi-vízfolyás, Bikol-patak és az Unyi-patak áll vagyionkezelésünkben, a Kenyérmezei-patak átvétele a megyei kormányhivataltól folyamatban van. A tározók közül egyedül a Tatai Öreg-tó vagyionkezelését látjuk el.

A belvízcsatornák közül a Szöny-Fűzítői csatorna felújítása 2002-ben megtörtént, a Dunaalmási bevízcsatorna jókarba helyezése 2012-ben az Által-ér rehabilitáció keretében zajlott. A belvízcsatornák vízlevezetőképessége megfelelő, karbantartásuk jelenleg a közmunka program keretében megoldott.

Vízfolyások közül az Által-ér és mellékvízfolyásai rendezetté váltak a már említett rehabilitációs program keretében elvégzett rekonstrukció során, a többi vízfolyás az alaptervi vízszállító képességének töredékét tudja csak szállítani, többlet fenntartási forrásra és egyesek rekonstrukciójára lenne szükség.

A vízfolyások éves karbantartását jelenleg a közmunka program keretében kézi erő igénybevételevel tudjuk végezni, mely kaszálást, cserjeirtást és kézi iszapolást, műtárgyak környékének fenntartását foglalja magába.

Tervezett fejlesztések 2015. év után

Cuhai Bakony-ér rekonstrukciója

Projekt célja:

A fő célkitűzés a Cuhai Bakony-ér eredeti vízszállító képességének visszaállítása, az árvízi biztonság megoldása.

Projekt rövid bemutatása:

A 2010. év május-júniusában két jelentős árhullám vonult le a Cuhai Bakony-éren. Az első alkalommal a csapadékok hatására kialakult árhullám meghaladta a 100 évenként egyszer előforduló vízhozamot. A második árhullám vízhozam értéke már kisebb mértékű volt, de mindkettő jelentős rongálódásokat okozott a vízfolyás partjain és medrében. A medrek partjait több helyen megbontotta, erodálta, megrongálta a nagyvíz, s az iszapot a mederben lerakta, valamint jelentős bel- és külterületi elöntéseket okozott. Jelentős védekezési munkák történtek Bakonybánk, Mezőörs, Rétalap és Böny településeken.

Az EU VKI által előírt vizek jó ökológiai állapotának/potenciáljának eléréséhez szükséges a Cuhai Bakony-ér legnagyobb részén a meder rehabilitáció elvégzése történik a vízszállító képesség helyreállítása érdekében, beleértve a különböző fenékgátak, fenékküszöbök felülvizsgálatát, szükség esetén átépítését, valamint az üledék és a nem odailleső növényzet egyszeri eltávolítását, töltések, depóniák és tározók építését, mindezeknél figyelembe véve az EU Árvízi Irányelvében foglaltakat.

Eredmények:

A projekt megvalósulása után a Cuha völgy településeinek (Bakonybánk, Mezőörs, Rétalap, Böny) árvízi biztonsága jelentősen megnő. Ez a térségben élő emberek, továbbá a völgyben található jelentős gazdasági és infrastrukturális létesítmények biztonságát (Budapest-Hegyeshalom vasúti fővonalat, M1 autópályát, 81, 82, 10. számú főközlekedési utak) növeli jelentősen.

Esztergom város árvízvédelmének fejlesztése

Projekt célja:

A Tát-esztergomi öblözetben Esztergom város árvízvédelmi védvonalának fejlesztésével a védvonal hiányosságainak megszüntetése, a védett árvízi öblözet biztonságának megteremtése a cél, továbbá a Prímás-szigeten és Esztergom déli városrész hullámterében található építmények árvízmentesítése. A projekt közvetlenül Esztergom várost érinti, de az egész árvízvédelmi öblözet biztonságán javít.

Projekt rövid bemutatása:

A rendelkezésre álló tanulmányterv (Mélyépterv Consulting Engineering Kft „Esztergom város árvízvédelmét szolgáló árvízvédelmi fővédvonal és a hozzá kapcsolódó létesítmények tervezése” koncepcióterv 2009.) több védvonalváltozatot vizsgált. A nyomvonalváltozatok némelyike figyelembe vett egyéb távlati fejlesztéseket is, pl. a tervezett dunai átkelőhöz vezető M10-út (hatályos KEM térségi szerkezeti terven M11) nyomvonalának összekapcsolása az árvízvédelmi fejlesztéssel, vagy a tervezett kerékpárút hálózat nyomvonala.

Jelenleg végleges döntés nem született egyik nyomvonalváltozat mellett sem, így a városi, megyei igények figyelembe vehetőek, amennyiben ezen többlet igények finanszírozására megfelelő forrás rendelhető és a megvalósítás időben és műszakilag összehangolható. Az esztergomi védvonalfejlesztés mind a meglévő művek állapota, mind a védendő értékek nagyságát tekintve kiemelt fontosságú.

Eredmények:

A 01.01. Tát-Esztergomi árvízvédelmi szakasz előírás szerinti kiépítésével megvalósul az elvárt árvízi biztonság a védett öblözetben. Az itt élő emberek, továbbá az öblözetben található jelentős gazdasági és infrastrukturális létesítmények biztonságát növeli jelentősen. A kiépítettségéből adódóan a védelmi vonal mentén az árvízvédekezés operatív költségei jelentősen csökkennek.

Jelenleg folyamatban lévő projektek tovább fejlesztése

A jelenleg futó tervezési/adatgyűjtési projektek (pl. DURE Flood) eredményeinek felhasználásával több árvízvédelmi és természetvédelmi célú projekt indítása tervezett a következő projekt időszakban.

- A Duna jobb parti mellékágainak rehabilitációja projekt
- Duna nagyvízi meder levezető képességének javítása.

Ezen projektek előkészítése nagyban függ a futó projektek eredményeitől és a következő pályázati időszakban elérhető pályázati konstrukcióktól, ezért tartalmuk változhat.

További fejlesztési elképzelések

További árvízvédelmi célú fejlesztési lehetőség a megyében az árvízvédelmi fővédvonallal nem védett Duna parti települések árvízvédelmének biztosítása.

A Duna melletti települései kisebb-nagyobb mértékben a Duna árvizeitől fenyegetettek. A Duna projekt keretében az Aquaprofit Kft. 2009-ben készített tanulmánya foglalkozik az árvízvédelmi fővédvonallal nem védett települések árvízvédelme érdekében javasolt beavatkozásokra.

A Dunaalmás – Nyergesújfalu között az árvízzel szembeni védekezésre az Almásfüzitő-Esztergom vasútvonal töltésével számol a tanulmány. A vasúti töltés nem árvízvédelmi szempontoknak megfelelően épült ki. Az ilyen célú megerősítése indokolt lenne a települések sikeres védekezése érdekében, tekintettel az egyre emelkedő tendenciát mutató árvízszintekre.

Az árvízi terhelés maga a vasúti üzem fenntartása, esetleges fejlesztése kapcsán is lényeges.

Célszerű a kérdéskört megyei szinten kezelni és összehangolni.

Az Esztergomtól Visegrád irányába tartó 11. számú főutat több helyen a Duna árvizei előntik, s az utat árvíz esetén le kell zárni. Ezáltal több Duna parti település nehezen megközelíthetővé válik. Ez gondot okoz az ellátásban, mentésben egyaránt. A fejlesztési koncepcióban a 11. sz. főút nyomvonal módosítását, ill. pályaszint emelését az árvízvédelmi szempontok mérlegelésével javasolt tervezni.

A projekt benyújtása és végrehajtása több érdekelt összehangolt tevékenységét igényli (önkormányzatok, közút, vasút, vízügy), így a jövőbeni pályázati konstrukciók ismeretében dönthető el, hogy mely szervezet és milyen forrásból nyújtson be pályázatot a célok elérése érdekében.

„A vízgyűjtő gazdálkodási keretterv megvalósításának kérdései” tárgyban

A „Víz Keretirányelv” célja a vízfolyások, állóvizek, felszín alatti vizek jó ökológiai, vízminőségi és mennyiségi állapotának elérése. E célok eléréséhez szükséges intézkedéseket a vízgyűjtő-gazdálkodási terv (VGT) foglalja össze. A VGT ún. tervezési alegységekre készült, amely alegységtervek tartalmazzák az adott területen levő víztestek állapotértékelését, a felmerülő vízgazdálkodási problémákat, valamint a vonatkozó műszaki és/vagy szabályozási intézkedéseket.

A megye területét az alábbi alegységek érintik:

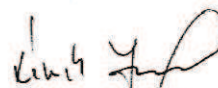
- 1-5. Cuhai-Bakonyér és Concó
- 1-6. Általér
- 1-7. Gerecse

Az alegységi szintű programok, tervek és projektek listáját mindegyik alegységtervnek a 9-1. melléklete tartalmazza.

A listákban szereplő, szennyvíztisztító telepek fejlesztésére és települési szennyvízelvezetésre irányuló projektek folyamatban vannak, mindegyikre vonatkozóan kiadásra került a vízjogi létesítési engedély: Tata; Bársonyos-Bakonyszombathely-Kerékteleki; Bakonysárkány-Vérteskethely-Kisbér; Almásfüzitő Kis- és Nagykolónia lakótelep; Tatabánya; Esztergom; Réde-Bakonybánk.

Győr, 2012. szeptember 13.

Tisztelettel:

Németh József
mb. igazgató

Tisztelt Közgyűlés!

A vízgazdálkodási feladatokat több egymástól független szereplő látja el. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII trv. határozza meg e szereplőket. Állami feladat a törvényben, illetve annak mellékletében nevesített medrek kezelése, ezt a vízügyi igazgatásért felelős szerv látja el. Működési területünkön az ÉDUKÖVIZIG Tatai Szakasztechnika.

Önkormányzati feladat a tulajdonában álló vizilétesítmények üzemeltetése, elláthatja ezt vízitársulat útján is, melynek kereteit, külön a vízitársulatokról szóló 2009. évi CXLVI. trv. határozza meg.

A fentiekén kívül eső medrek árkok, csatornák létesítése, üzemeltetése a tulajdonos feladata. E tulajdonosi kör igen tág. Ide tartoznak a vízfolyásokat keresztező létesítmények (pl autópálya, közút, vasút) üzemeltetői, tavak tulajdonosai, önkormányzatok a belterületi árkok miatt, ipari, mezőgazdasági üzemen belüli létesítmények tulajdonosai.

A vízelvezető rendszer akkor tud hatékonyan működni, ha a fent felsorolt elemek mindegyike működik. Tekintettel e rendszerszemléletre előterjesztésünkben érinteni fogunk nem kizárólag társulati vonatkozású kérdéseket.

A klasszikus vízitársulati működés alappillérei az önkormányzatiság (küldöttgyűlés) és a szubszidiaritás. A küldöttgyűlés, mint a társulat legfontosabb szerve hivatott minden társulatot érintő kérdésben dönteni. A küldötteket a tagok maguk közül választják.

Állami szabályzó feladat volna az alulról jövő kezdeményezések felkarolása, a tagi vízrendezési törekvések koncepciózus szabályozása.

Jellemző az állami szerepre, hogy időről időre, az egyes vízgazdálkodási feladatokat, illetve az azokat végző szervezeteket más-más minisztérium feladatkörébe sorolja. E ciklikus változás minden ódioma megmutatkozik a társulat állapotában. Jelen pillanatban sem világos, hogy milyen szerepet szán az állam a vízitársulatoknak.

A Komáromi Vízitársulat 1962 óta lát el területi vízgazdálkodási feladatokat Komárom-Esztergom megye mintegy kétharmadán, 152 000 hektáron gazdálkodik, 730 km vízfolyást kezel. Tagjai, mintegy ötezren önkormányzatok, gazdasági társaságok, magángazdálkodók, egyéb vagyonkezelők.

Alapfeladatként a tagi igények alapján a kezelésébe tartozó közcélú vízfolyásokon lát el helyi vízkár elhárítási feladatokat, illetve a vízi létesítmények üzemeltetését.

Jellemző a működésre, hogy a Társulat, miután dombvidéken gazdálkodik, elsősorban helyi vízkár elhárításra fordítja erejét. Területi vízgazdálkodási feladatként a befogadó állami művek és a mezőgazdasági üzemen belüli, egyéb üzemi létesítmények, belterületi vízrendezési elemek közötti kapcsolatot teremti meg, tartja fent. A kezelésünkbe tartozó közcélú művek tulajdonviszonyai igen változatosak mintegy 10% állami, harmada önkormányzati tulajdon, a fennmaradó fél pedig megoszlik magánosok, mezőgazdasági cégek, egyéb tulajdonosok között. Jelentős részüknek nincs önálló helyrajzi száma, illetve már megszűnt, vagy felszámolás alatti cég nevéen van.

Az elvégzendő feladatokat a tagok határozzák meg, annak szükségességét, megoldási lehetőségeit, azok költségeit a társulat vezetője terjeszti az intézőbizottság elé. A tisztségviselők megvitatás után küldöttgyűléshez továbbítják. A küldöttek döntenek a munkákról és a forrásról. A működést a felügyelőbizottság ellenőrzi. A törvényességet ezen kívül természetesen a hatóságok, cégbíróság, a szakmaiságot a vízügyi igazgatásért felelős szerv felügyeli.

Forrásul főként a tagok által megfizetett egyéb tagi hozzájárulás szolgál. (Korábban társulati, azt megelőzően érdekeltségi hozzájárulás).

A finanszírozás módja és mértéke nagymértékben megváltozott az elmúlt években. A közvetlen állami források fokozatosan csökkentek, így a társulatnak egyre nagyobb mértékben kellett tagjaira támaszkodnia. Megnyíltak az EU-s források, melyek, lévén előfinanszírozásuk komoly s kiszámítható likviditást igényeltek, igényelnek.

2011. évben törvény erejénél fogva szüntették meg a tagok által fizetendő társulati hozzájárulást, helyette a korábbi forrás felét a Vidékfejlesztési Minisztérium biztosította. Idei évre ez a forrás is eltűnt. A társulat működése ellehetetlenült. Az állami beavatkozásnak köszönhetően a társulat bevételei megszűntek. Ebben az időszakban a működés fedezetét a tartalékok felélése, ingóságok értékesítése biztosította. Mind a dologi mind a személyi jellegű ráfordításokat csökkentették.

Az idei évben a társulat Küldöttgyűlése, felmérve a helyzet s az időközben megváltozott jogszabályi lehetőségeket, egyéb tagi hozzájárulás kivetéséről döntött a 2012-es évben, melynek mértéke 700 Ft hektáronként. Ez év augusztusáig a kivetett összeg mintegy harmada folyt be. Ezzel párhuzamosan jönnek a tagság igényei a vízrendezési munkákra. Mintegy 4 km mederszakasz rekonstrukcióját (tagi forrásból) és 75 km vízfolyás fenntartását terveztük (közfoglalkoztatási forrásból 55 km, tagi forrásból 20 km-t). E munkák még módosulnak a tagi igények szerint, a küldöttgyűlés döntésének megfelelően.

A korábbi években a tagok által biztosított forrás cca.: 100 km árok fenntartására és 8-15 km vízfolyás rekonstrukciós munkáinak elvégzésre volt elegendő. Mindezekon felül elláttuk a vízfolyásokat érintő hozzájárulások kiadását, szakmai segítségnyújtást végeztünk leginkább az önkormányzatok, de más tagok részére is.

A vízfolyások állapota, azok vízgazdálkodásban betöltött szerepüket is figyelembe véve igen változatos. Általánosságban elmondható, hogy a folyamatos forráshiány miatt az árkok elhanyagolt állapotban vannak, növényzettel erősen benőtték helyenként feliszapolódtak. Figyelemmel a mezőgazdasági területen elhelyezkedő mindegy 300 km árok 15-20 évenkénti rekonstrukciós igényét éves szinten 10-20 km-t kellene kotorni.

Az elmúlt években jó karba helyezett, illetve az idei évben a közfoglalkoztatási program keretein belül fenntartás alá vont medrek rendezett állapotúnak tekinthetők (49,5 km 2012. augusztus 31-ig).

Fejlesztési munkákat ez évben nem tervezünk.

Összefoglalva a Társulat jelenlegi működése elsősorban a tagok érdekeinek kiszolgálását, a számukra káros víztöbblet elvezetését jelenti. A vízgazdálkodási tevékenység eszköz, a különböző célok megvalósításához. Mezőgazdasági, és más, természetvédelmi, ökológiai, egyéb szempontok érvényesítése csak a célok egyértelmű meghatározásával, a költségek viselőinek megjelölésével, a jogosultságok tisztázásával történhet. Mindezek feltételezik az ésszerű, átlátható és világos jogi és pénzügyi kereteket.

Tata, 2012-09-12

Tisztelettel:

Koltai Bálint
igazgató

GERECSE-PILIS VÍZI TÁRSULAT Tel./Fax:(33)-521-990
H-2510 DOROG, Hantken M. u. 8.
H-2511 DOROG, Pf.: 74. E-mail:gpvizi@gmail.com

Tisztelt Közgyűlés!

Több, mint 200 évvel ezelőtt alakult meg Magyarországon – az Alföldön – holland és olasz mintára az első vízgazdálkodási társulat. Ezek a társulatok, ahogy nevükben is van, a vízgazdálkodást, mint közfeladatot tűzték ki céljukul, természetesen a vízzel való gazdálkodás közös haszna érdekében. És itt a vízről nem, mint ivóvízről, vagy szennyvízről beszélünk, hanem a felszíni vizekről, legyen az mederben lévő, természetes folyó, vagy állóvíz, vagy csapadékvíz. Ez a vízzel való gazdálkodás kétirányú feladat. Részben a víz hiányának pótlását, másrészt a vízfelesleg elvezetését jelenti. Elsősorban mindenképpen a mezőgazdasági, illetve a lakóterületek vízzel való ellátását (öntözés, parkfenntartás, vízigényes technológiák) vagy éppen a vízfeleslegektől (árvíz, belvíz) való mentesítését, a katasztrófavédelmet, illetve megelőzést szolgálja. Természetszerűleg a sík területeken nagyobb a jelentősége, mint a domb és hegyvidékeken, de ott sem elhanyagolható, sőt, alkalmanként ez utóbbi régiókban sokkal nagyobb károkat tud előidézni a víz – esetenként a hosszú vízhiányt követő hirtelen lezúduló jelentős csapadékmennyiség – mint a síkvidéken. Napjainkban harmadik és negyedik jelentős célja is felmerült a vízgazdálkodásnak, mégpedig a környezetvédelmi, természetvédelmi cél, a vizes élőhelyek megtartása, illetve a népjóléti cél, a pihenőhelyek, rekreációs létesítmények környezetének biztosítása.

A vízgazdálkodási társulatokat az érdekeltségi területükön földtulajdonnal rendelkező, vagy földterületet használó természetes vagy jogi személyek hozzák létre, a fenti célok elérésére. A jelenlegi törvények szerint, amennyiben az érdekeltségi területen a földterületek képviselőinek több, mint kétharmada kinyilatkoztatja társulat megalakításának szándékát, és az alakuló közgyűlésen ezt el is dönti, akkor az adott terület határain belül minden létező, vagy működő földterület tulajdonos, vagy használó automatikusan, kötelező jelleggel a társulat tagjává válik.

Komárom-Esztergom megye keleti részén a múlt század közepén több, kisebb vízgazdálkodási társulat alakult, ezek a kézivezérlésű szocialista centralizáció következtében folyamatosan beolvadtak a Tatai Vízgazdálkodási Társulatba. Ez a társulat a '90-es évek elejére a hibás vezetési koncepció és a feltehetően hozzá nem értő, és nem igazán érdekelt tulajdonosi körből alakított intézőbizottság következtében csődbe jutott, felszámolásra került. Ilyen formán a megye mintegy fele vízgazdálkodási szempontból ellátatlanná vált. Az Észak-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság és néhány – a hiányt részben saját kárán tapasztaló, részben azt megelőzni kívánó – polgármester a Megyei Közgyűlés vezetése segítségével megpróbált ezen a helyzeten új társulat, vagy társulatok alapításával változtatni, de az érdekeltek érdektelensége következtében a próbálkozás dugába dőlt. 2000-ben egy földművelésügyi miniszteri rendelet következtében sikerült mégis megalakítani a terület keleti felében a Gerecse-Pilis Víztársulatot, a nyugati fele pedig belépett a Komáromi Víztársulatba.

A Gerecse-Pilis Víztársulat területén nem csak a Tatai társulat felszámolását követően, de gyakorlatilag a megelőző húsz esztendőben sem történt valós fenntartási, vagy felújítási tevékenység – eltekintve az ÉDUVUZIG kezelésében lévő vízfolyásoktól, mint például az Únyi patak, vagy a Kenyérmezei patak alsó szakasza, esetleg a Dömösi és

Pilismaróti patakok, amelyeken a legszükségesebb fenntartási munkákat a Pilisi Parkerdő végezte el. Az új vízitársulat megalakulását követően ezen a területen is megindultak a fenntartási, sőt felújítási munkák is, a tíz év alatt sok kilométer rekonstrukciót, és sokszáz kilométer fenntartási munkát végzett el a társulat a tagok érdekeltségi hozzájárulásából, illetve az állami támogatásból. Az első években a saját bevételekhez hozzávetőleg azonos mértékű állami hozzájárulás járult, ebben az időszakban történt a legtöbb rekonstrukciós munka.

2002 után az állami támogatás egyre csökkent, és annak a felhasználása is egyre behatároltabbá vált, kizárólagosan az állami művek fenntartására, esetleg rekonstrukciójára volt fordítható. 2011-ben már kizárólag EU pályázatokon lehetett a saját bevételen túl forráshoz jutni, ugyanakkor az úgynevezett kisadókat megszüntető törvény eltörölte az érdekeltségi hozzájárulás addig adók módjára történő beszedésének lehetőségét. Ezzel a rendszeres öntözési tevékenységet nem végző Vízitársulatok halálra lettek ítéelve. Az Állam a saját tulajdonában lévő vízfolyásokat kezelésre visszavétette a Vízügyi Igazgatóságokkal – amelyeknek ugyanakkor nem adott elegendő forrást a feladat elvégzéséhez – a többről pedig még csak jogszabályilag sem gondoskodott.

Az önkormányzatok képtelenek önállóan ellátni a feladatot, mert forrásuk nincsen rá, és a közvetlenül érintett földhasználóktól vagy tulajdonosoktól nem tudják a szükséges anyagiakat beszédni. Ennek oka a következő: Egy adott vízfolyás fenntartásának, vagy szükségyszerű felújításának költségei kétféle módon vethetőek ki: vagy **szolidaritási** elven, amikor minden használó – az általa használt területet véve alapul – fizeti az érdekeltségi hozzájárulást, vagy **kár-haszon** elven, amikor csak a közvetlenül érintett fizet, aki közvetlen hasznát is látja a beavatkozásnak. De, ebben az esetben úgy megnő ennek az érdekeltnak a költsége, hogy az általa használt területen termelt áru értékét vagy csak a valós érték sokszorosáért lesz hajlandó áruba bocsátani, vagy kénytelen lesz – belterületeken – olyan magas kommunális adót fizetni, amire már nem lesz képes. Így a gazdaság, vagy az önkormányzat előbb-utóbb megbukik. Marad tehát a szolidaritási elv. A vízitársulatok eddig ezen az alapon működtek, tipikusan nonprofit módon gazdálkodva látták el közfeladataikat. Legrosszabb esetben is az Vízügyi Főigazgatóság által évente meghatározott üzemeltetési költségnormák mintegy feléből, a Gerecse-Pilis Vízitársulat esetében annak 40 %-ából. Az érdekeltségi hozzájárulás adók módjára történő beszedésének megszüntetésével ez a forrás megszűnt. A küldöttgyűlés ugyan határozott meg egy tagi hozzájárulást, de ez az összeg csak arra elegendő – ha a tagok ezt hajlandók befizetni – hogy egy egészen kicsiny adminisztrációs létszám megtartásával startra készen álljon a tagok esetleges külön megállapodásban rögzített megrendeléseinek teljesítésére. Az eredeti feladatoknak eleget tenni így képtelenség.

Az önkormányzatok – hatályos jogszabály alapján – kötelezettek lennének a területileg illetékes vízitársulattal a tulajdonukban lévő vízfolyások üzemeltetésére szerződést kötni, de miután a jogszabályban ennek hiányára vonatkozó szankció nincsen, ezt esetünkben két Önkormányzat kivételével nem hajtották végre. Sőt, még olyan önkormányzat is van – a legnagyobbtól a legkisebbig, mintegy 25 % – amelyik a tagi hozzájárulást sem fizette meg. Ennek következtében 2012-ben vízitársulatunknak érdemi munkát végezni nem állt módjában. Ez a vízfolyásokon meg is látszik, ha rövid időn belül nem módosul a helyzet, újra a 12 évvel ezelőtti állapotba kerülnek, és fenntartásukra, felújításukra a folyamatos fenntartási költségeknek többszörösét kell majd fordítani. Ugyanakkor az eseti katasztrófák felmérhetetlen következményekkel járhatnak.

Ilyen formán a vízitársulatok képtelenek lesznek vállalt közfeladataikat ellátni, és rövid időn belül felszámolásra kerülnek. Mindezeknek a komoly végiggondolását és felmérését kérjük a Tisztelt Közgyűléstől, mint a megye vezető grémiumától, és lehetőségeihez képest minden befolyásának latba vetését eme átgondolatlanságból született állapotnak a 24 óra végén történő helyrehozataláért.

Dorog, 2012. 09. 12.

Bánffy Miklós
Elnök
Gerecse-Pilis Vízitársulat

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL			
Ikt. idő:	2012 APR 24.		
Iktatószám:	VI-82-3/2012.		
Mell.:	Előzm.:	Osztály:	Ügyintéző:
			Petríkue

BELÜGYMINISZTERIUM

VI-ra 82-re
Petríkue!

ÉRKEZETT:
2012 APR. 23
893
Sorszám:.....

KÖZFOGLALKOZTATÁSI HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

Popovics György úrnak,
Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés elnöke

Tárgy: Vízgazdálkodási társulatok
Iktatószám: BM/5261-2/2012
Hiv. szám: VI.23-2/2012.; 5-20/2012.;
46-14/2012.
Ügyintéző: Udvari Zsolt
Tel.: 06-1-225-4400/ 10257 mellék
E-mail cím: zsolt.udvari@bm.gov.hu

Tatabánya
Fő tér 4.
2801

Tisztelt Elnök Úr!

A víztársulatok által végzett közfeladatok állami finanszírozásával kapcsolatban dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter úrnak címzett – illetékességéből áttett – levelére, az alábbi tájékoztatást adom:

A víztársulatok ez évi állami támogatásával kapcsolatban tájékoztatom, hogy Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény XIV. Belügyminisztérium 20/1/50 „Víz- környezeti és természeti katasztrófa kárelhárítás” – felülről nyitott – fejezeti kezelésű előirányzatán lévő 260 millió forint a víztársulatok üzemeltetésében lévő műveken végzett igazolt belvízvédekezések költségeire nyújthat fedezetet. Továbbá a BM 20/1/51 „Vízügyi feladatok támogatása” fejezeti kezelésű előirányzatán rendelkezésre álló 226 millió forint az állami tulajdonú, közcélú, víztársulati üzemeltetésű szivattyútelepek költségeinek megtérítésére nyújthat fedezetet.

A víztársulatokat érintő jogi szabályozással kapcsolatban tájékoztatom, hogy a Belügyminisztérium a vízügyi igazgatási szervek feletti irányítási jogkört gyakorolja, a vízügyi joganyag gondozásának, jogszabályalkotásnak az első helyi felelőse továbbra is a Vidékfejlesztési Minisztérium.

Végezetül engedje meg, hogy tájékoztassam arról, hogy a társulati hozzájárulás fizetési kötelezettség eltörlése a gazdálkodói terhek csökkentése érdekében hozott kormányzati intézkedés volt, ugyanakkor a víztársulati tagok saját jól felfogott hasznuk érdekében határozhatnak a társulati hozzájárulás önkéntes fizetéséről. Megemlítem a Komáromi Víztársulatot, ahol a 2012. április 5-én megtartott küldöttgyűlésén döntés született a társulati hozzájárulás kérdésében.

Fejlesztési Szekciós
mellékletként

A küldöttek egyhangú határozatukkal 2012. évre 700,- Ft/ha társulati hozzájárulást fogadtak el. A jogintézmény tehát továbbra is él, alkalmazására a kötelezettség megszüntetése óta is találunk példákat.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Budapest, 2012. április „18.”,

Tisztelettel:

Papp Károly
helyettes államtitkár